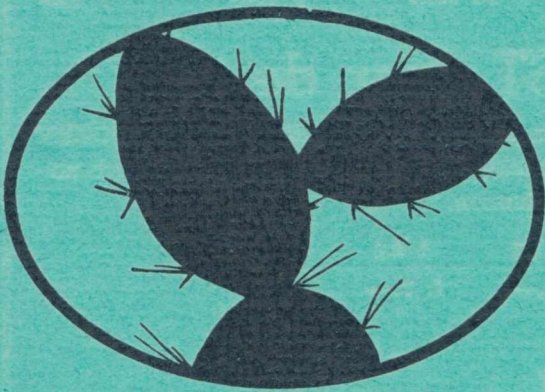

SUCCULENTA

Nederlands-Belgische Vereniging
van Liefhebbers van Cactussen
en andere Vetplanten

1952

No. 5

Voorzitter: A. F. H. BUINING, „Hohorst“, Hamersveld (Utrecht)

Secretaresse: Mevr. J. GRULLEMANS-VAN BERGHEM, Here-
weg 19, Lisse.

Penningmeester: G. D. DUURSMA, „Vijversburg“, Rijperkerk (Fr.)
Postgiro no. 133550.

Redactie: A. J. A. UITEWAAL, Alex. Boersstraat 25hs, Amsterdam.

Voor Uw planten en bloemen heeft U alle zorg en liefhebberij.

De voeding van planten en bloemen heeft grote invloed op de groei en bloei.

Daarom is het belangrijk dat U er zeker van kunt zijn dat het plantenvoedsel van de POKONFABRIEK 100 % safe is.

POKON voor al Uw Kamer- en Kasplanten gedurende de groei- en bloeitijd.

flessen van 50 gram	100 gram	Pond	Kg
35 cent	55 cent	f 2,—	f 3,50

KORRELMEST voor de tuin

verkrijgbaar in aardige en handige STROOIDOZEN waardoor regelmatige verdeling mogelijk is en verbranding wordt voorkomen.

1,2 kg	4 kg
f. 1,—	f. 3.—

En dan

CHRYSAL, het NIEUWE preparaat dat S N I J B L O E M E N langer goed houdt.

Thans in geheel nieuwe verpakkingen in Aluminium folie.

25 gram	50 gram	100 gram	750 gram in bus
35 cent	60 cent	f 1,10	f 5,—

Vul het Chrysalwater dat opgezogen wordt met Chrysalwater bij. Het Chrysalwater blijft dan werkzaam en hoeft niet ververst te worden,

HET BLIJFT WEL 1 à 2 MAANDEN HELDER EN REUKVRIJ.

H. P. BENDIEN

Pokon-, Korrelmest- en Chrysalfabriek

N A A R D E N

Nederlands-Belgische Vereniging
van Liefhebbers van Cactussen
en andere Vetplanten

SUCCULENTA

Samenwerking.

Het is verheugend dat de internationale samenwerking op velerlei gebied steeds meer op de voorgrond treedt. Vele moeilijkheden doen zich daarbij voor, ook in Europa, maar hier en daar slagen toch zeer belangrijke pogingen.

Dat onze vereniging in haar algemene jaarvergadering te Leiden met algemene stemmen definitief besloot met het Nederlands sprekende gedeelte van de Belgische succulentieliefhebbers samen te gaan en o.a. haar naam veranderde in „Nederlands-Belgische Vereniging”, is nu wel niet van wereldschokkende betekenis, maar toch is hier een aardig stukje samenwerking geslaagd, dat voor onze liefhebberij in beide landen zeer zeker van belang is en wellicht voor verenigingen op ander gebied tot voorbeeld kan strekken.

Het is voor mij als Voorzitter van „Succulenta” een grote eer onze Belgische vrienden thans welkom te kunnen heten in onze vereniging, in de hoop en wat mij betreft in de stellige overtuiging, dat deze samenwerking zal slagen.

Inmiddels nadert ons ledental de 700. Dit zegt in dit verband ook wel iets.

Moge de toekomst bewijzen, dat wij een wijs besluit namen, in het belang van onze liefhebberij.

DE VOORZITTER.

De naamgeving der planten

II. De Nomenclatuurregels

door P. A. Florschütz.

Zoals ik reeds in No. 3, pag. 42 van deze jaargang aankondigde zal ik trachten een overzicht te geven van de nomenclatuurregels, zoals deze zijn aangenomen op het Botanisch Congres te Stockholm in 1950. Uiteraard zal ik daarbij niet in details treden en slechts de belangrijkste artikelen behandelen vastgesteld op dat congres.

Allereerst een uitleg van enkele termen. Het woord taxon (meervoud taxa) wordt gebruikt om een systematische (= taxonomische) groep in het algemeen aan te duiden, dus zowel een soort, een geslacht (genus), een familie, enz. kan er mee bedoeld worden. Deze verklaring is ook in de regels opgenomen (art. 8). Verder zult u enkele malen het woord epitheton (specificum) tegenkomen. Dit woord [epitheton (Gr.-Lat.) betekent letterlijk toevoegsel, toenaam, bijnaam] betekent hier beschrijvende zin of beschrijvend woord; men bedoelt er in de nomenclatuur het latijnse woord mee, dat de soort aanduidt. Dus bijv. bij *Cereus peruvianus* is *peruvianus* het epitheton. Dikwijls noemt men dit de „soortnaam”. Dit is niet juist omdat de soortnaam (d.i. de naam van de soort) *Cereus peruvianus* luidt. Een soort wordt

dus aangeduid door een geslachtsnaam (genusnaam, in dit geval *Cereus*) met een epitheton (*peruvianus*).

De regels zijn verdeeld in hoofdstukken, verschillende hoofdstukken zijn weer in secties onverdeeld. Aan de meeste regels zijn voorbeelden toegevoegd. Het zou te ver voeren deze over te nemen. Aan het einde van dit artikeltje hoop ik met een aantal voorbeelden de regels nog eens toe te lichten hetgeen de zaak wat overzichtelijker zal maken en tevens zal doen uitkomen, op welke manier men bij het vaststellen van de juiste naam te werk dient te gaan.

In Hoofdstuk I worden enige algemene beschouwingen en definities gegeven. In de eerste plaats wordt geconstateerd dat de plantkunde geen bevredigende vooruitgang kan maken zonder een nomenclatuursysteem, dat door de meeste botanici wordt gevolgd (art. 1). De regels dienen om orde te scheppen in de nomenclatuur van verleden en heden, de meeste regels zijn dan ook, tenzij anders werd aangegeven, van terugwerkende kracht. Voorts zijn er aanbevelingen (recommendaraties) die ondergeschikte zaken behandelen en alleen dienen om meer uniformiteit en duidelijkheid in de nomenclatuur van de toekomst te brengen.

De regels zijn er om de namen te bestendigen en het gebruik van verwarrende namen te verwerpen of te vermijden (art. 4). De wetenschappelijke namen zijn ontleend aan het Latijn of het Grieks; wanneer ze uit een andere taal afkomstig zijn worden ze behandeld als Latijn en worden dus ook Latijnse uitgangen gebruikt (art. 7). Artikel 9 zegt dat het doel van het namen geven alleen is om te kunnen verwijzen naar een bepaald taxon en niet om de historie of de kenmerken weer te geven.

Een wettige naam is een naam, die in overeenstemming is met de regels. Een onwettige naam is een naam die in tegenstelling is met de regels.

Een correcte naam is een naam die aangenomen werd volgens de regels.

Effectieve publicatie van een taxon is publicatie in overeenstemming met art. 39. Geldige publicatie van een taxon is publicatie in overeenstemming met art. 42-54 (art. 10).

Hoofdstuk II behandelt de verschillende categorieën van taxa en de termen waarmee ze aangeduid moeten worden. Iedere plant hoort tot een aantal categorieën van opeenvolgende rang en waarvan de soort de basiseenheid vormt. Boven de soort heeft men dan in volgorde: genus (geslacht), familie, orde, klasse en divisie (art. 12). Deze categorieën kunnen weer onderverdeeld worden; men plaatst als aanduiding dan het woordje sub ervoor, bijv. subfamilie, subgenus (art. 13).

Een soort (species) kan ook weer onderverdeeld worden n.l. in subspecies, variëteit en forma (vorm), (art. 14). Art. 15 zegt dat deze volgorde niet veranderd mag worden en namen van taxa, die van een verkeerde term voorzien zijn, zijn dan ook niet geldig gepubliceerd. Bijv. wanneer een forma in variëteiten verdeeld zou zijn of een soort in genera.

Een groot hoofdstuk is Hoofdstuk III. Het behandelt de namen der taxa. In sectie I wordt de prioriteit behandeld. Hier worden dus regels gegeven waaruit blijkt waarom een naam voor een soort of een andere taxon voorrang heeft vóór een andere naam van deze zelfde soort of groep. Voor een goed begrip van de soms voor velen onbegrijpelijke naamsveranderingen van planten is dit een zeer belangrijk hoofdstuk.

Ieder taxon van een bepaalde omschrijving kan maar één correcte naam dragen. Voor alle taxa van orde tot en met genus is de correcte naam de eerste wettige naam, die in dezelfde rang geldig gepubliceerd is. Voor alle taxa beneden de rang van genus is de correcte naam de combinatie van genusnaam met het eerst beschikbare wettige epitheton geldig gepubliceerd in dezelfde rang (art. 16). Art. 17 zegt dat niemand een naam mag veranderen zonder serieuze motieven. Recommendatie 17 A: men moet slechts na grondige taxonomische studie veranderingen in de nomenclatuur maken.

Daarna volgt de type-methode. (sectie 2). De toepassing van namen van taxa wordt bepaald door nomenclatuurtypen (typus). Het type is het element waaraan de naam van het taxon permanent verbonden is. Het type-exemplaar van een soort is dus dát exemplaar waarop de naam van de soort werd gebaseerd. Zo is het type van *Lobivia nigrostoma* Kreuz. et Buining het exemplaar uit de collectie Buining dat in het Botanisch Museum en Herbarium van de Universiteit te Utrecht geconserveerd is (zie *Succulenta* 1950, p. 2-4). Het type behoeft dus niet het meest representatieve exemplaar te zijn. Niet altijd is er door de auteur een type aangewezen. Door latere bewerkers moet dan een type gekozen worden (lectotype).

In Recommendatie 19 B wordt zeer sterk aanbevolen om het type in een perma-

nent instituut te deponeren en goed te conserveren en van levend materiaal tenminste kenmerkende delen te conserveren. Dit is een zeer belangrijke aanbeveling, die maar al te vaak door bewerkers van succulenten niet wordt opgevolgd. Ook vroeger is dat met cactussen en andere succulenten vrijwel nooit gebeurd en daardoor is het nu dikwijls zo buitengewoon moeilijk om uit te zoeken, welke plant met een bepaalde naam bedoeld werd. Wanneer aan deze aanbeveling ook nu nog steeds geen gevolg wordt gegeven, is het straks volkomen ondoenlijk om achter de juiste namen van onze succulenten te komen en men weet dan ook nooit zeker — ook al zijn de beschrijvingen nog zo gedetailleerd — of men met een nieuwe, dan wel met een reeds beschreven soort te doen heeft.

Ook hogere taxa hebben typen. Zo heeft een geslacht een bepaalde soort tot type en een familie een bepaald genus (art. 20).

Voor de zaadplanten worden geen namen gebruikt, ook al is de publicatie geldig gepubliceerd voor 1 Mei 1753, dit is n.l. de datum van het verschijnen van *Linnaeus Species Plantarum*, ed. I (art. 23).

Om lastige en vervelende veranderingen van veel in gebruik zijnde geslachtsnamen tegen te gaan is er een lijst van zg. geconserveerde namen. Deze namen, die eigenlijk in strijd zijn met de regels, worden dus tóch gehandhaafd. Op ieder Intern. Botanisch Congres worden namen aan deze lijst toegevoegd. Zo is b.v. de naam *Mammillaria* geconserveerd, hoewel deze naam eerder voor een ander plantengeslacht opgesteld werd; dat andere plantengeslacht was de naam in onbruik geraakt en daarom heeft men de algemeen gebruikte naam *Mammillaria* voor het cactusgenus gehandhaafd. In de tijd van Britton en Rose bestond deze regel nog niet. Vandaar dat zij toen de naam *Neomammillaria* voorstelden. Nu de naam *Mammillaria* echter geconserveerd is mogen we de naam *Neomammillaria* niet meer gebruiken.

In enkele hierop volgende artikelen en recommendaties wordt uiteengezet waar de geslachts- en soortnamen vandaan komen en hoe ze gevormd zijn. Aanbeveling verdient het o.a. om geen onuitspreekbare namen te gebruiken en planten slechts te noemen naar personen, die er mee in verband staan.

Voor namen van cultuurplanten, voor zover die afwijken van in het wild levende soorten, zijn aparte voorschriften gemaakt, die in een aanhangsel achter de regels zijn opgenomen.

In sectie 5 wordt de effectieve publicatie behandeld. Effectieve publicatie van een naam vindt alleen plaats door verspreiding van drukwerk, niet door mededeling op een vergadering of door plaatsing in een collectie of tuin. Vanaf 1 Jan. 1953 is publicatie in een handelscatalogus of in een krant niet effectief. Aanbevolen wordt niet te publiceren in vergankelijke tijdschriften of in tijdschriften die de meeste botanici niet bereiken. De datum van effectieve publicatie is de datum waarop het drukwerk beschikbaar komt (art. 39 en 40).

Over geldige publicatie vindt men voorschriften in sectie 6. Een naam is niet geldig gepubliceerd als de naam niet effectief gepubliceerd is en er geen beschrijving of verwijzing naar een vorige effectief gepubliceerde beschrijving bij is (art. 42). Een naam, die door zijn auteur niet erkend wordt of incidenteel gebruikt wordt, is niet geldig gepubliceerd. *Haworth* bijv. (Rev. Pl. Succ. 82, 1821) schrijft bij de sectie *Minima* van het genus *Mesembrianthemum*: Als deze sectie een genus blijkt te zijn zou de naam *Conophyton* voor dit nieuwe geslacht geschikt zijn. Dit is geen geldige publicatie omdat *Haworth* zelf dit genus niet erkende. De correcte naam is *Conophytum* *N. E. Brown*. (art. 43).

Vanaf 1 Jan. 1935 zijn namen alleen geldig gepubliceerd wanneer ze met een Latijnse beschrijving gepubliceerd zijn (art. 44). Een naam is niet geldig gepubliceerd als alleen de daaronder vallende groepen opgesomd worden; bijv. wanneer een nieuw genus wordt gepubliceerd door alleen de er onder vallende soorten te noemen (art. 47).

De namen van hybriden moeten aan dezelfde regels voldoen. (art. 49).

Voor publicatie van een soort of lager taxon vóór 1 Jan. 1908 geldt, dat de publicatie geldig is met alleen een tekening, dus zonder beschrijving, (art. 52).

Een nieuwe naam, gepubliceerd van en met 1 Jan. 1953 zonder duidelijke aanduiding van de rang, is niet geldig gepubliceerd (art. 54). Aanbevolen wordt bij publicatie van een nieuw taxon te vermelden wat het type is en waar dit is geconserveerd. Indien mogelijk moeten afbeeldingen van een nieuwe soort bij de publicatie van de nieuwe naam gevoegd worden en indien de betekenis van de naam niet duidelijk is, verdient het aanbeveling deze uiteen te zetten (Recommendatie 54),

De groep Lithops met diepliggende blauwgroene stippen

door Dr. H. W. de Boer.

Wanneer we de kaart van Zuid-Afrika bekijken dan valt het ons op, dat de vindplaatsen der bekende Lithopssoorten voor een groot deel voorkomen in Zuidwest-Afrika en in dat deel van de Kaap dat aan Zuidwest-Afrika grenst en daarvan door de Oranjerivier is gescheiden.

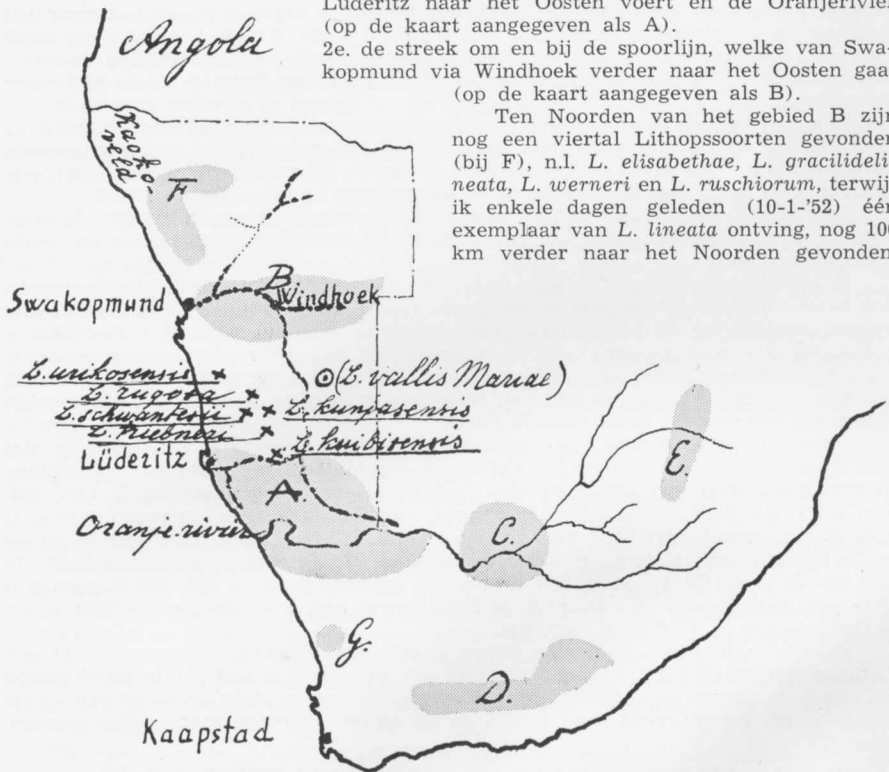
Weliswaar komen ook enige Lithopssoorten voor in Griqualand-West (op de kaart aangegeven door C) en omgeving, op de Grote Karroovlakte (D) en ten Oosten daarvan en werd ook bij van Rhynsdorp (G) en zelfs in Transvaal en de Vrijstaat (bij E) een enkele Lithops gevonden, doch meer dan 75% van de ons bekende Lithopssoorten groeien in het bovenbedoelde gebied (Zuidwest-Afrika) en het aangrenzende deel van de Kaap).

In Zuidwest-Afrika kunnen we twee streken onderscheiden, welke betrekkelijk rijk zijn aan Lithopssoorten n.l.:

1e. de streek, welke ligt tussen de spoorlijn, die van Lüderitz naar het Oosten voert en de Oranjerivier (op de kaart aangegeven als A).

2e. de streek om en bij de spoorlijn, welke van Swakopmund via Windhoek verder naar het Oosten gaat (op de kaart aangegeven als B).

Ten Noorden van het gebied B zijn nog een viertal Lithopssoorten gevonden (bij F), n.l. *L. elisabethae*, *L. gracilidelineta*, *L. weneri* en *L. ruschiorum*, terwijl ik enkele dagen geleden (10-1-'52) één exemplaar van *L. lineata* ontving, nog 100 km verder naar het Noorden gevonden,

nl. in het Kaakoveld, dat grenst aan Portugees-Angola. Terecht vragen wij ons af, of misschien zal blijken dat het gebied waar Lithopssoorten groeien, zich tot in Angola uitstrekt.

Tussen de gebieden in Zuidwest-Afrika, welke als A. en als B. zijn aangegeven, ligt een streek, welke weliswaar armer aan Lithopssoorten is, doch waarin, behalve *L. vallis-mariae*, die we verder in dit artikel zullen laten rusten, nog een zestal andere soorten voorkomen (alle op de kaart met een kruisje aangegeven), nl. *L. urikosensis*,

L. rugosa, *L. schwantesii*, *L. kunjasensis*, *L. triebneri* en *L. kuibinsensis*.

Het zijn genoemde 6(?) soorten, welke wij na deze inleiding, met het oog op de onderlinge overeenkomst, in dit artikel willen bespreken; *L. vallis-mariae*, een geheel andere soort, laten we verder onbesproken.

Achter het getal 6 heb ik een vraagteken geplaatst, want, zoals in een vorig artikel door mij is medegedeeld, moeten *L. schwantesii* en *L. kuibinsensis* als identiek worden beschouwd, zodat er eigenlijk slechts vijf soorten, welke in uiterlijk voorkomen min of meer verschillen, overblijven.

Door Prof. N e l werd er in „Lithops” op gewezen, dat *L. triebneri* en *L. schwantesii* diepliggende blauwgroene stippen vertonen, die door hem „miniatuurvensters” worden genoemd. Ik acht deze benaming onjuist, omdat men mag veronderstellen dat een venster meer licht doorlaat dan de omgeving, hetgeen met deze blauwgroene stippen niet het geval is. Dezelfde blauwgroene stippen worden door J a c o b s e n in „die Sukkulenten” en door D i n t e r in „Südwestafrikanische Lithopsarten” gesignaleerd bij *L. rugosa*, welke Lithops door N e l ten onrechte gelijk wordt gesteld aan *L. karasmontana* en is zelfs aan deze laatste soort niet na verwant (zie: *L. rugosa*, Succulenta 1950, blz. 54).

Wanneer ik mijn populaties*) van *L. urikosensis*, *L. rugosa*, *L. schwantesii*, *L. kuibinsensis*, *L. triebneri* en *L. kunjasensis* met de loupe bekijk, dan zie ik bij de éne soort meer, bij de andere minder, de bedoelde diepliggende blauwgroene stippen bij alle Lithopssoorten die tussen de gebieden A. en B. voorkomen, met uitzondering van *L. vallis-mariae*.

Aangezien, behalve de grondkleur, de tekening van deze 5 (6) Lithopsen verder grotendeels gelijk is, neem ik aan, dat bedoelde 5 (6) soorten zeer na aan elkaar verwant zijn en dat zij alle behore tot één groep, nl. tot de groep der Lithopssoorten met diepliggende blauwgroene stippen.

Er is inderdaad zoveel overeenkomst tussen deze 5 (6) Lithopsen, dat in de rustperiode de soorten nauwelijks van elkaar zijn te onderscheiden. In de groei- en bloei-periode ziet men echter, vooral indien men grote aantallen van elke soort met elkaar kan vergelijken, duidelijk verschillen te voorschijn treden.

In hoofdzaak onderscheiden de bedoelde Lithopssoorten zich van elkaar door de volgende bijzonderheden:

L. urikosensis: grondkleur grauwgroen, soms ook met een meer gele tint; tekening bestaande uit donkerbruine lijnen; diepliggende blauwgroene stippen gering in aantal.

L. triebneri: grondkleur licht geelbruin, soms met een groene tint; tekening bestaande uit rode lijnen; groeven in het bovenvlak afwezig of zeer ondiep; vrij veel diepliggende blauwgroene stippen.

L. schwantesii en *L. kuibinsensis*: grondkleur roodbruin, tekening bestaande uit rode lijnen; groeven in het bovenvlak zeer ondiep, alleen in de rustperiode iets duidelijker; diepliggende blauwgroene stippen bij enkele exemplaren gering in aantal, bij andere iets talrijker. *L. schwantesii* en *L. urikosensis* vertonen geen enkel verschil; zij zijn identiek.

L. kunjasensis: grondkleur grauwgrijs-bruin; tekening bestaande uit rode lijnen; groeven in het bovenvlak, ook in de groeiperiode, duidelijk, in de rustperiode sterk op de voorgrond tredend; weinig diepliggende blauwgroene stippen, bij enkele exemplaren nagenoeg ontbrekend.

L. rugosa: grondkleur overwegend grauwachtig blauwrood; tekening bestaande uit rode lijnen; groeven in het bovenvlak duidelijk; diepliggende blauwgroene stippen duidelijk en bij sommige exemplaren vrij talrijk.

Van alle 5 (6) Lithopssoorten zijn de bloemen geel; zij bloeien bij ons gelijktijdig omstreeks het midden van September, een enkele maal reeds in het begin van die maand.

Wanneer de pseudotruncatellagroep in Juli heeft gebloeid en daarna *L. gracilidelineata* zich in Augustus met bloemen heeft getooid, komt in September de grote massabloei der geel- en daarna der witbloeiende Lithopsen. Deze uitbundige herfstbloei wordt in mijn verzameling steeds „ingeluid” door de Lithopsgroep met de diepliggende blauwgroene stippen.

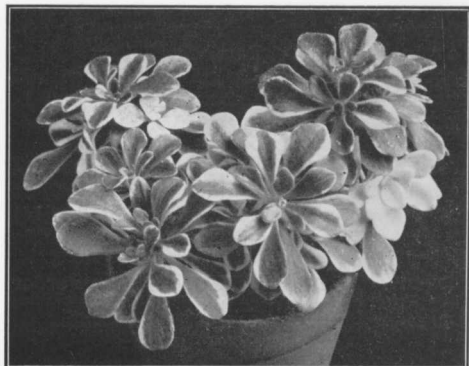
*) Note. Populatie: een groep planten welke variabiliteit vertoont door kleine verschillen in erfelijke eenheden, dus verschillend phaenotype, veroorzaakt door kleine verschillen in genotype. Deze uiterlijke verschillen kunnen versterkt worden ten gevolge van verschillen in uitwendige invloeden. — Red.

Enige namenkwesities bij Crassulaceae

door Dr. B. K. Boom.

Bij kwekers van succulenten en wel hoofdzakelijk bij hen, die zich bezig houden met het afleveren van kistjes met een gemengd sortiment van zeer jong materiaal, treft men gewoonlijk een groep soorten en variëteiten aan, die gemakkelijk en snel groeien; op naam staat er meestal weinig en zo dit wel het geval is zijn de benamingen vaak onjuist. Het is niet eenvoudig deze sortimenten op naam te brengen, omdat de planten jong worden afgeleverd en dus bij het kweken nog niet in bloei zijn gekomen.

Bij liefhebbers vindt men meestal wel namen bij de planten, maar ook daar ziet men vele soorten, die foutief of nog niet gedetermineerd zijn. Ik zal trachten een en ander nader te onderzoeken en heb me voorgenoemen telkens iets over de resultaten mede te delen. Het volgende overzicht is dus niet volledig en behandelt slechts datgene, wat m.i. wel juist gedetermineerd is.

Aichryson domesticum (× 045)

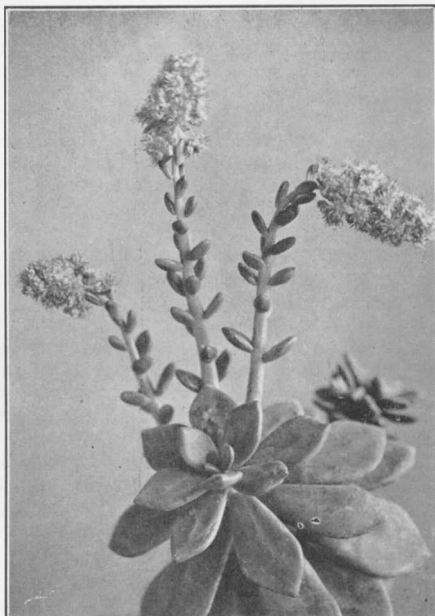
AICHRYSON DOMESTICUM Praeger in Journ. of Bot. LXV, 211, 1927 (*Aeonium domesticum* Berger in Engler, Pfl. fam. 18a, 427, 1931) is algemeen onder de laatst genoemde naam in cultuur; soms ook wel als *Sedum*

sarmentosum Hort. Zeer algemeen is de witbonte vorm: **A. DOMESTICUM VARIEGATUM** (Berger).

CRASSULA CORYMBULOSA Link & Otto, in Enum. hort. berol., L, 301, 1821, een decoratieve, in het najaar bloeiende soort, merendeels voorkomende onder de verkeerde naam: *C. elata*. (Zie artikel elders in dit nummer). De bladen zitten in vrij dichte rozetten en de bloeiwijzen ontspringen in de oksels van de bovenste bladparen.

CRASSULA ERICOIDES Haw.; hetgeen onder deze naam in cultuur voorkomt is niet *C. ericoides* daar deze met kleine, schermvormige, eindstandige bloeiwijzen bloeit, terwijl hetgeen in cultuur voorkomt inderdaad wel een heideachtig voorkomen heeft, doch kleine, okselstandige bloemen heeft en veel lijkt op een 1-2 cm dikke *C. lycopodioides*. De naam van deze plant is mij momenteel niet bekend.

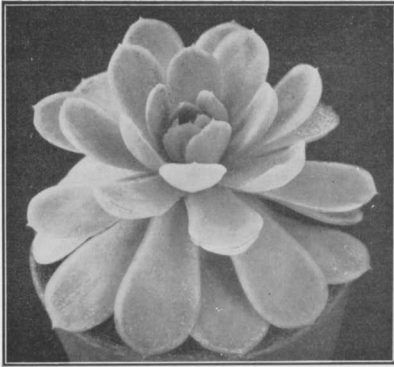
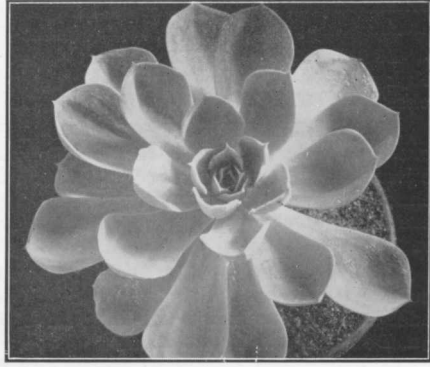
CRASSULA LYCOPODIODES Lam., Enc. II, 173, 1786 het algemeen bekende „veterplantje” is in cultuur nogal variabel; hetgeen wij hier als typische vorm kennen, is aan de basis vertakt, terwijl de stengels zelf vrij lang en onvertakt zijn. Er zijn evenwel vormen met sterkere vertakking en de uiterste vorm hiervan is bekend als *C. LYCOPODIODES CRISTATA*, doch allerlei overgangen komen ook voor. Ook in de kleur

Cremnophila nutans

foto: Jarman.

Echeveria glauca (× 0.45)*Echeveria elegans* (× 0.45)

bestaan variaties van donker- naar geelgroen. Indien men behoefte zou hebben deze vormen te benamen zou men ze een fantasienaam moeten geven. Een soort (of variëteit) die er veel op gelijkt, is *C. PSEUDOLYCOPODIOIDES* Dinter & Schinz, in Fedde, Rep. XVI, 243, 1919. Deze naam vindt men geregeld in collecties en op kwekerijen, doch slechts zelden staat er de goede plant bij; meestal vindt men een vorm, die een overgang is tussen *C. lycopodioides* en de *var. cristata*. *C. pseudolycopodioides* is blauwgroen, grover dan *C. lycopodioides*, terwijl in de oksels der vrij ver van elkaar staande bladen kleine kortloten staan.

CRASSULA PERFOLIATA L., Sp. pl. 282, 1753 (*C. pallida* Harv., Fl. cap. II, 338, 1862) komt algemeen voor onder de laatstgenoemde naam.

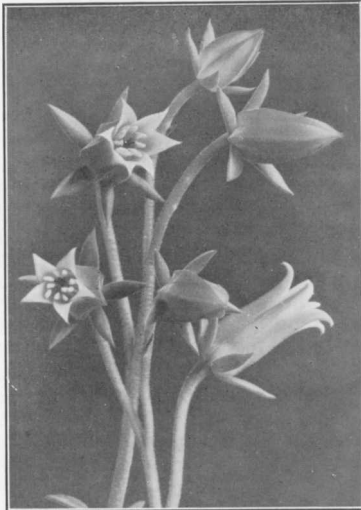
CRASSULA PERFORATA Thbg in Nova Acta Nat. cur. VI, 333, 1778 (*C. perfofossa* DC., Pl. grasses t. 25, 1797 niet Lam. 1786; afb. Verkade, pl. H, p. 40), is een algemeen voorkomende, hangende plant. Onder de naam *C. perfofossa* komen in cultuur meer soorten voor; de ene is de juist genoemde *C. perforata*, de andere is *C. rupestris* terwijl van andere de juiste namen nog niet bekend zijn; ik hoop hierop later terug te komen.

CRASSULA SCHMIDTII Reg. in Gartenflora 1886, t. 1225 is algemeen bekend; op de kwekerij van de firma Mantel te Aalsmeer trof ik een witbloemige vorm aan: *C. SCHMIDTII ALBA FORM. NOV.* (petalis albis).

CREMNOPHILA NUTANS (Rose). Rose in N. Am. Flora XXII, I, 56, 1905 (*Sedum nutans* Rose in Bull. N. York Bot. Gard. III, 43, 1905), een *Echeveria*-achtige soort met dikke bladen en wijd uitstaande, opstijgende trossen met citroengele bloemen. Het is een liefhebbersplant, gewoonlijk voorkomend onder de naam *Sedum nutans*.

Echeveria ACUTIFOLIA Ldl. in Bot. Reg. XXVIII t. 29, 1842 is een op *E. gibbiflora metallica* gelijkende soort, bezit evenwel spitse bladen en compacte pluimen in tegenstelling tot die van *E. gibbiflora*, waarbij de zijtakken van de bloeiwijze lang zijn en wijd uitstaan. De gehele plant vertoont een purperen was. Het is een bijzonder mooie soort en het lijkt me toe, dat dit ook een soort is, geschikt voor massale culturen. Men vindt deze plant meestal zonder naam, hier en daar foutief als *E. rosea*.

Echeveria ELEGANS Rose in N. Am. Flora XXII, I, 22, 1905 (*E. perelegans* Berger l.c. 474) is een algemene soort, direct te

Echeveria harmsii (ca w. gr.)

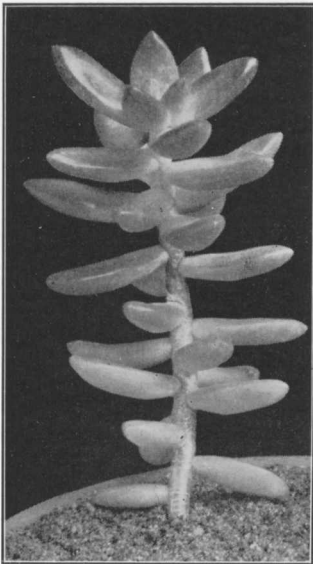
herkennen aan de doorschijnende bladranden. Er zijn evenwel vele bastaarden in cultuur, zodat men met de naamgeving moet oppassen.

Echeveria glauca (Bak.) Morr. in Belg. Hort. XXIV, 161, 1874 is vermoedelijk wel de meest algemene Echeveriasoort bij ons, doch komt geregeld voor als *Echeveria globosa* Hort.

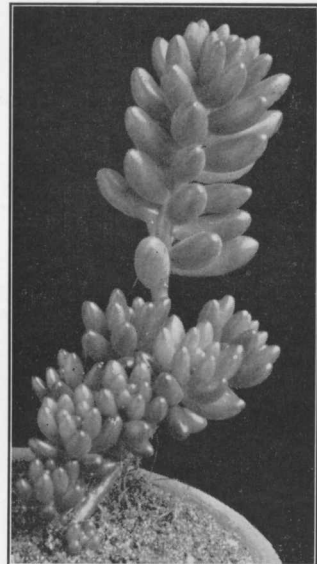
Echeveria harmsii Macbride in Publ. Field Mus., Bot. Ser. XI, 22, 1931 (*Oliveranthus elegans* Rose in N. Am. Flora XXII, I, 27, 1905), algemeen bekend onder de laatste naam. Het geslacht *Oliveranthus* kan evenwel niet als zelfstandig geslacht gehandhaafd blijven, omdat het te weinig verschilt van *Echeveria*. Eigenlijk zou dus deze soort moeten heten: *Echeveria elegans* doch dat kan niet, omdat deze naam reeds aan een andere soort (zie boven) is gegeven.

Echeveria hoveyi Rush in Cact. & Succ. Journ. XVII, 84, 1945 komt in cultuur hier en daar wel voor, maar vrijwel steeds zonder naam. Deze planten zijn dadelijk te herkennen aan de smalle bladen, die roomkleurig en lichtroze gevlekt zijn. De herkomst is onbekend.

Er zijn verder talloze *Echeveria*'s in cultuur, doch deze zullen wij zeer vermoed-

Sedum nussbaumerianum
($\times 0.75$)

Sedum rubrotinctum ($\times 0.75$)

delijk geen van alle op naam kunnen brengen, omdat het bastaarden zijn. De soorten bastaarden heel gemakkelijk en doordat zij nogal eens uit zaad worden vermeerderd en de kwekers geen enkele voorzorgsmaatregel nemen, is de bastaarderding zodanig ver gevorderd, dat het niet meer uit te zoeken is wat de verschillende exemplaren voorstellen. Wil men toch bepaalde mooie exemplaren benamen, dan diene men dit te doen met fantasienamen, op dezelfde wijze als men dit doet met rozen, dahlia's enz.

GRAPTOPETALUM AMETHYSTINUM (Rose) Walth. in Cact. & Succ. Journ., III, 74, 1931 (*Pachyphytum amethystinum* Rose in N. Am. Flora, XXII, I, 11, 1915) een bekende, fraaie vetplant, bijzonder mooi afgebeeld op de kaft van het Verkade album Vetplanten. Men vindt de plant gewoonlijk onder de laatstgenoemde naam.

GRAPTOPETALUM PARAGUAYENSE (N. E. Br.) Walth., l.c. IX, 103, 1938 (*Sed. weinbergii* Berger l.c. 446. *Byrnesia weinbergii* Rose in Addisonia VII, t. 57, 1932; afb. Verkade, pl. 79), een algemeen bekende soort, op een *Echeveria* gelijkend, voorkomend onder beide genoemde synoniemen. Het is evenwel een *Graptopetalum*, duidelijk te zien wanneer de plant bloeit.

SEDUM NUSSBAUMERIANUM Bitter in Notizbl. Berlin-Dahlem, no. 74, 281,

1923 (*S. adolphii* Hort. niet Hamet), een zeer algemeen voorkomende soort in de sortimentskistjes en te herkennen aan de dikke, licht bruinachtige bladen; deze komt uitsluitend voor onder de foutieve naam *S. adolphii*.

SEDUM PRAEALTUM DC., Pl. rar. Genève, X, 21, 1847, bekende soort, algemeen in cultuur als *S. dendroideum* Hort. niet Moq. & Sessé.

SEDUM RUBROINCTUM Clausen in Cact. & Succ. Journ., XX, 79, 1948 (*Sedum guatemalense* Hort. niet Hemsl.) is eveneens een zeer algemene Sedum; er is bijna geen schaalte in een bloemenwinkel of deze soort staat er in met zijn donkergroene, meestal bruin aangelopen, vaak zelfs bijna rode, rolronde bladen, en algemeen bekend als *S. guatemalense*; evenwel is gebleken, dat deze plant niets heeft uit te staan met de echte soort van die naam. (Wordt vervolgd).

foto's Uitewaal.

Uit de praktijk

Hoewel de cactussen nog volop aan de groei zijn, mogen zij tot 15 September in de kas alleen nog worden gegoten, wanneer gesproken kan worden van een „nazomertje”. De kracht van de zon is in verhouding tot een maand geleden heel wat minder geworden, zodat de aarde en de planten lang niet zo snel meer opdrogen en de watergift spoedig te groot is. Vooral rozetvormige, behaarde en zodenvormende planten zullen te lang nat blijven en gemakkelijk verrotten, indien men hen in de herfst te laat op de dag en met de gieter water geeft. Berg daarom het laatstgenoemde gereedschap liever op tot het volgend jaar en bepaal U er toe om op de zonnige dagen, welke tot 15 September nog mochten voorkomen, Uw cactussen alleen nog zeer matige hoeveelheden water op de pot toe te dienen, met een klein gietertje zonder broes, zodat zij in ieder geval 's avonds weer droog zijn.

Planten in een gewone broeibak dient men na 31 Augustus niet meer te gieten. Zij staan vochtig genoeg door het in de grond optrekkende water. Op laag gelegen gronden zal het vaak zelfs aanbeveling verdienen, de potten niet langer in doch op de aarde te plaatsen, zodat zij wat kunnen opdrogen. Cactussen op een vensterbank kan men, omdat de aarde daar sneller droog wordt dan bij hun in de kas of bak ingegraven soortgenoten, zonder bezwaar wel wat langer water geven. Cactussen, welke niet op de juiste tijd droog worden gehouden, groeien te lang door. Men loopt de kans, dat zij nog aan de groei zijn, wanneer een vroeg wintertje ons onaangenaam komt verrassen en zij hebben het dan bepaald slecht.

Een goed kweker zal zijn planten in het najaar tijdig in rust en betrekkelijk vroeg in het voorjaar wederom aan de groei brengen. Het feit, dat wij hen na 15 September geen water meer geven, betekent niet, dat zij geen vocht meer opnemen, de nachtlucht, welke in de grond doordringt en door de dorens wordt opgenomen verschaft haar voldoende vochtigheid. Wie zijn cactussen zonder noemenswaardige verliezen door de winter wil brengen, dient te zorgen, dat zij behoorlijk gehard de rusttijd ingaan en moet derhalve de kas doorlopend flink luchten. Zet daarom de deur en de luchtramen van uw kas in September dag en nacht open, maar doe dit bij gunstig weer in October alleen nog overdag.

Neem, indien het droog weer is, de ramen dag en nacht van uw bak tot eind September en daarna uitsluitend nog des daags. Lucht bij ongunstig weer door van de windzijde af een steen of luchthout onder de ramen te zetten. Kassen en bakken, welke onvoldoende worden gelucht blijven te lang vochtig en worden tenslotte zelfs veel te nat.

Zet de planten, welke nog buiten staan, bijtijds op een plaats, waar zij niet kunnen bevriezen. Indien u ze droog en licht onder een veranda kunt zetten, is er niets op tegen dat ze nog enige tijd buiten worden gehouden. Integendeel, het is uitstekend voor uw planten, als zij zo lang mogelijk van de buitenlucht kunnen genieten en zo kort mogelijk binnenshuis behoeven door te brengen. Indien het noodzakelijk is dat u ze binnen brengt, doe dit dan tijdig, derhalve voor 21 September. Onderwerp ze aan een nauwgezet onderzoek, opdat u geen met wolluis, spint of ander gespuis besmette planten in huis haalt. Dergelijk ongedierte teelt in de droge kameratmosfeer nog veel sneller voort dan buiten.

Breng uw in een gewone platte bak gekweekte planten niet te spoedig in huis. Indien u zorgt voor voldoende dekking, kunt U ze vaak zonder bezwaar tot half December in de bak houden. Even vaak zult u ze daarin reeds einde Februari weer een plaatsje kunnen geven, zodat zij slechts enkele maanden binnenshuis behoeven door te brengen. Ook gemakkelijk te verzetten kleine plantenkasjes of bakjes moet men niet te spoedig binnen halen. Breng ze, indien er nachtvorst dreigt, alleen 's nachts in huis of dek ze af met zakken of een oude deken.

Snijd na 15 September geen stekken meer; niet omdat zij geen wortels meer zouden vormen en goed droog gehouden niet door de winter zouden komen, doch wel omdat gevaar bestaat, dat de wonden niet zo goed als in de zomer opdrogen en men daardoor in de wintermaanden de moederplant kan verliezen.

Epiphyllums moet men thans rust geven door ze vrij droog te houden. Zodra de knoppen goed zijn doorgekomen kan men ze geleidelijk weer wat water geven, zodat ze tenslotte doorlopend zeer matig vochtig, doch niet echt „nat” zijn.

Ook Phyllo's mogen nimmer geheel uitdrogen. Geef deze planten dus zo nodig lepelsgewijze wat water. Zij zullen het beste bloeien, wanneer zij een maand of twee op een lichte en koele doch uiteraard vorstvrije plaats hebben gestaan. Phyllo's welke 's winters in een verwarmde huiskamer worden gehouden groeien spichtig verder en bloeien weinig of niet.

Indien uw planten reeds terstond haar winterverblijf moeten betrekken, geef dan uw *Pilocereus*, *Peruvocereus*, *Echinocactus Grusonii*, benevens uw *Melocactus* en andere uit West-Indië afkomstige planten een plaats in een koel, zonnig gelegen vertrek, dat zo nodig een weinig kan worden verwarmd. Zet uw overige planten op een droge, koele plaats. Zorg voor veel frisse lucht, doch voorkom tocht.

De meeste cactussen kunnen, indien zij goed droog worden gehouden en een koele standplaats krijgen, wel wat donker staan. Overigens kan men in een betrekkelijk kleine ruimte heel wat planten bergen, indien men ze op schappen of étagères een plaatsje kan geven. Zet ze niet op de vloer, zij staan daar vrijwel altijd op de tocht.

P. F. Diemel.

De Zaadzuigfles.

Van vele cactussen kan men het zaad moeilijk oogsten omdat óf de zaadbes uit zichzelf openspringt en het zaad op de kop van de plant tussen de ribben komt te liggen, óf omdat bij het plukken de zaadbes niet goed van de plant loslaat en scheurt, met hetzelfde gevolg. Met een pincet kan bij grofkorrelige zaden nog heel wat gered worden, doch bij fijner zaad, bijv. van *Parodia's*, lukt dat slechts matig.

Bij de heer Smulders in Eindhoven ging op die manier jaarlijks nogal wat zaad verloren en dus zijn we samen aan 't uitvinden gegaan, met als resultaat het hieronder beschreven eenvoudige apparaatje.

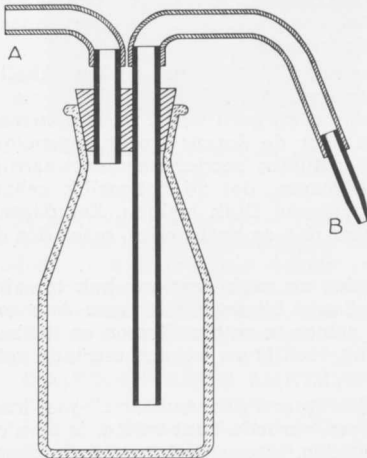
Zoals nevenstaande schets laat zien bestaat dit apparaatje uit een fles met een dubbel doorboorde kurk waardoor twee glazen buisjes gestoken zijn. Een korte en een lange, welke bijna tot op de bodem reikt. Op deze buisjes zitten rubberslangen. Zuigt men aan een der einden (bij A) en houdt men het andere einde (B) boven het zaad dan wordt dit door de krachtige luchtstroom medegenomen tot in de fles.

In de fles is door de veel grotere diameter de luchtsnelheid veel kleiner, met als gevolg dat de zaden niet meer meegesleurd worden en in de fles blijven liggen. Er moet daarom voor gezorgd worden dat vooral bij zeer fijn zaad de fles voldoende wijd is. Indien men er zorg voor draagt dat de fles goed droog is, kan men het zaad er gemakkelijk uitgieten en daarna weer een ander soort zaad verzamelen.

Het verdient aanbeveling aan het einde B ook een glazen buisje te maken, wat aan één zijde een beetje platgeknepen is (voorzichtig in gasvlam verwarmen tot gloei-hitte en dan met een tang wat platknijpen), dan kan men er beter mee tussen de ribben komen.

En nu zaad verzamelen voor het Clichéfonds!

M. G. v. d. Steeg.

Agave victoriae-reginae Moore.

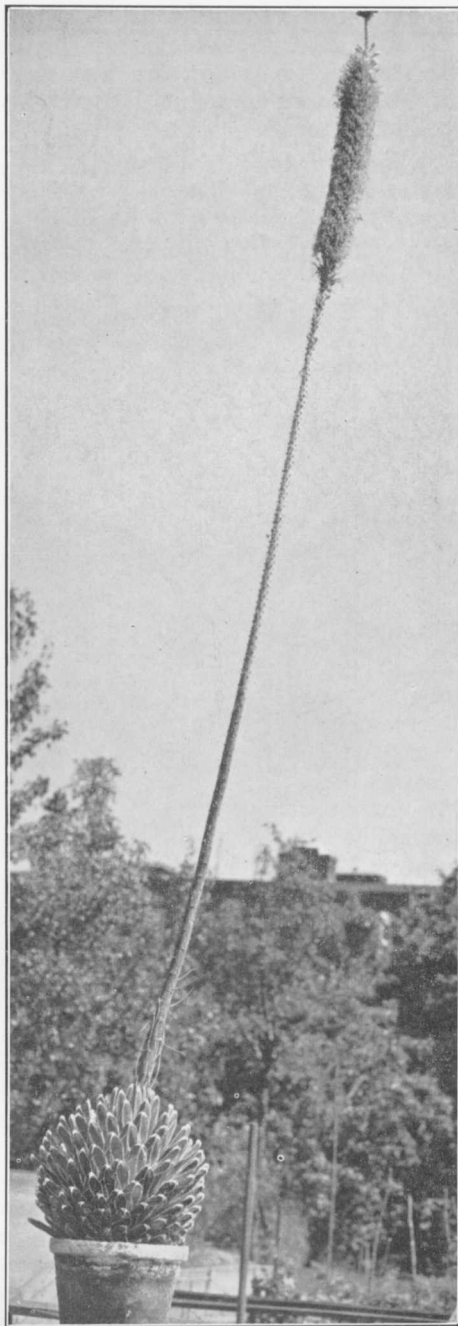
door H. v. d. Velde.

Het behoort tot de zeldzaamheden, dat een *Agave victoriae-reginae* in ons land tot bloei komt. We prijzen ons gelukkig dat we in staat zijn, deze gebeurtenis op de gevoelige plaat vast te leggen en het resultaat in Succulenta af te drukken.

De plant, die reeds een 25 jaar op de kwekerij van ons lid, de heer Jansen te 's-Gravenhage, een goed tehuis had gevonden, was, zoals de heer Jansen ons mededeelde, het mooiste exemplaar van een 200-tal geïmporteerde planten, die hij uit Mexico ontving. Omdat de hier afgebeelde plant door haar fraaie bladtekening opviel, kreeg zij een plaatsje in de particuliere verzameling van de kweker.

Vroeg in het voorjaar vertoonde de plant een verdikking in het hart; en toen constateerde de heer Jansen dat de plant, die het gewoonlijk in de breedte zoekt, haar schuitvormige bladeren iets naar boven richtte en tot zijn grote verbazing bleek bij nader onderzoek dat de plant bezig was een bloemstengel te vormen. De 2 cm dikke stengel groeide buitengewoon snel en na 3 weken had deze een lengte van ruim 2½ meter. De stengel tooide zich met honderden bloempjes aan de top, hetgeen een fantastisch gezicht was. Wekenlang openden en sloten zich de bloemen; telkens weer kwamen er nieuwe bloempjes te voorschijn.

De bloempjes op zichzelf hebben niet veel te betekenen, deze zijn heel eenvoudig van structuur. Een zestal meeldraden, plm. 2 cm lang, staan gespreid om de stamper, de kelkblaadjes zijn groenachtig wit van kleur met een verdikte

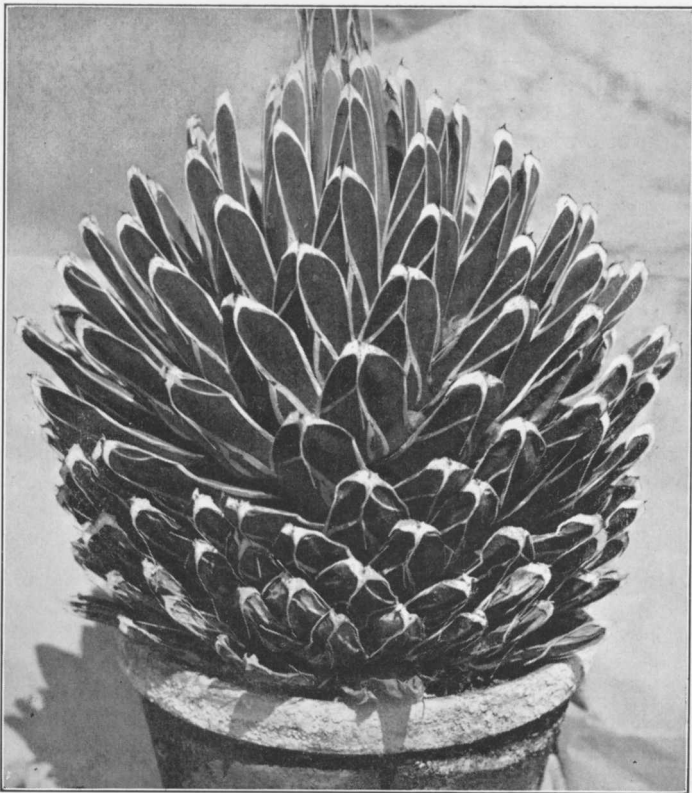

Agave victoriae-reginae in bloei. foto: Smit.

nerf, welke groen van kleur is. De helmknoppen, een halve cm lang, balanceren op de top van de meeldraden.

Natuurlijk zou de heer Jansen geen goed kweker zijn, wanneer hij niet probeerde zaden van de plant te winnen. Elke morgen werd de stengel even geschud en als een gouden regen vielen de stuifmeelkorrels langs de stengel, waarvan velen hun werk goed deden. Of de zaden kiemkrachtig zullen zijn moet afgewacht worden, maar de heer Jansen is vol goede moed.

Jammer dat de plant, een bijzonder fraai exemplaar, met een diameter van 35 cm, door deze geweldige krachttoer ten dode opgeschreven is, want zoals bekend is, bloeien de Agaven uit het hart waardoor voor dit geslacht de bloeiperiode ook het einde van de plant betekent.

Agave victoriae-reginae; close-up van de bloeiende plant.

foto : S. E. Smit.

Het vaderland van *Agave victoriae-reginae* is het Noorden van Mexico, Nuvea Leon nabij Monterey op de Sierra della Noa en op de Potrera de Santa Catrina, waar zij op een hoogte van ongeveer 800 m boven de zeespiegel, op de rotsachtige hellingen voorkomt.

In een Amerikaans succulententijdschrift zag ik een foto, waarop een deel van de enorme bloemstengel te zien is die een lengte van 5 meter

had en waaraan 1800 bloemen voorkwamen; 440 bloemen gaven zaad, een respectabel aantal dus.

In 1872 werd deze soort door de Fransman *Considerant* naar Europa gebracht, waar zij een plaatsje vond in de verzameling van het Museum de Paris, onder de naam *Agave Considerantii*. Op de in 1875 gehouden tentoonstelling te Keulen had *Louis de Smet* een exemplaar ingezonden wat zeer de aandacht trok. Deze plant werd toen aangekocht voor de beroemde Agavenverzameling van *Peacock* te Londen.

In de *Gardener's Chronicle* van 16 October 1875 verscheen een afbeelding van de plant met de volledige botanische beschrijving door *Moore*. Bij deze gelegenheid werd bekend gemaakt dat *Peacock* van Koningin *Victoria* vergunning had gekregen, de plant haar naam te verlenen.

In verschillende Franse en Engelse tuinbouwbladen ontstond een levendige pennestrijd over het al of niet geldig zijn van deze naam. *Considerant* eiste de eer voor zich op met *Agave Considerantii*, maar tenslotte wist de naam *Agave victoriae-reginae* van *Th. Moore* zich, terecht, te handhaven, daar deze voldeed aan de algemeen geldende prioriteitsregels.

Noot: Wij vernamen dat ons lid, de heer *J. R. P. van Hoey Smith* te Rotterdam, deze zomer een *Agave filifera* in bloei heeft gehad. Het duurde ongeveer 3 weken voordat de stengel zijn volledige lengte had bereikt en de plant in volle bloei stond.

Crassulaceae (*Cr. corymbulosa*)

door *A. J. A. Uitewaal*.

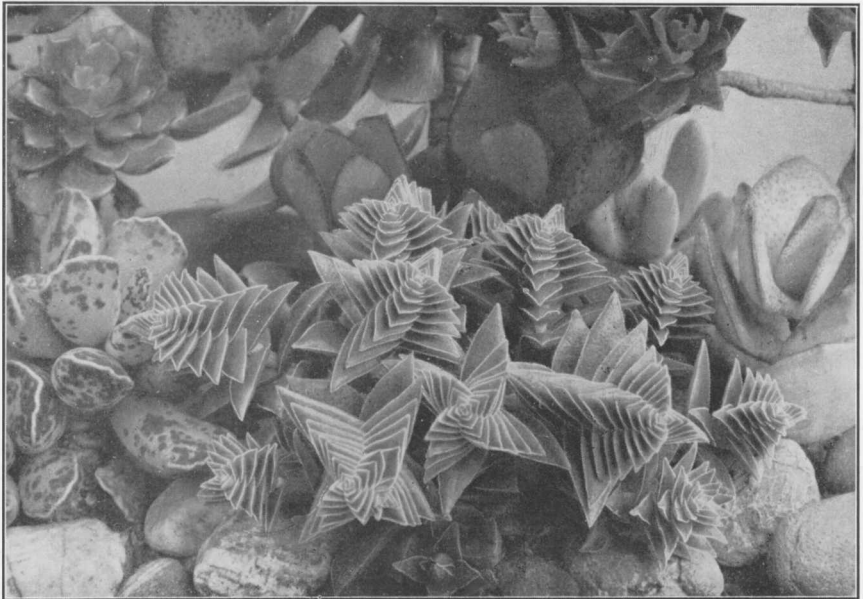
De Cactusfamilie buiten beschouwing gelaten, is er geen familie van succulente planten waarvan het succulente karakter zó sterk domineert als bij de Crassulaceae. Het komt ons voor, dat weinig succulenten ook zo sterk verbreid zijn als juist planten van deze familie; vele soorten zijn een dankbaar handelsobject geworden en in vrijwel elke bloemenwinkel ziet men in de met succulenten opgemaakte schaaltes één of meer plantjes van deze familie prijken. Ook die „gewone” Crassulaceae hebben recht op onze belangstelling. Neem b.v. eens dat plantje, dat bij ons bekend is als *Sedum guatemalensis* (haar wettige naam is *Sedum rubrotinctum*), kweek daar eens een mooi, groot exemplaar van. Dat gaat vlug genoeg, maar het gaat er om hoe men het plantje kweekt. Zon en nog eens zon, laat het gerust bij enigszins gunstig weer dag en nacht buiten staan; dit geldt trouwens voor de meeste Crassulaceae, waarbij we echter opmerken, dat ze droger gehouden dienen te worden naar mate het succulente karakter sterker is. Goed gekweekt, is *Sedum rubrotinctum* een juweel met zijn rijk vertakte, later liggende stammetjes die dicht opeen bezet zijn met glimmende, rolronde, eerst donkergroene maar later door de zon koraalrood gekleurde blaadjes.

Met de genoemde *Sedum* hebben we te doen met een plant die vrij goed bekend is, zij het dan ook onder een onjuiste naam, maar dikwijls zien we plantjes prijken in bakjes met succulenten, die zelfs de succulentenliefhebber niet of nauwelijks bij name kent.

Dit is wel enigszins te begrijpen, want de moeilijkheden bij het op naam brengen van planten uit zo'n grote familie als die der Crassulaceae zijn bijzonder groot. De literatuur over deze planten is moeilijk te vinden,

de meer wetenschappelijke werken zijn voor de liefhebbers vaak ontoegankelijk terwijl in het gunstigste geval de resultaten van het op naam brengen maar weinig bevredigend zijn door gebrek aan voldoende vergelijkingsmateriaal. Het bekende werk van Berger is o.i. moeilijk te hanteren. Veel specialisten op dit gebied hebben we onder ons liefhebbers helaas niet. Mevr. Grullmans heeft in de loop der jaren een prachtige collectie Crassulaceae bijeengegaaard en het verheugt ons te bemerken, dat Dr. Bom zich eveneens tot deze plantenfamilie aangetrokken gevoelt en zich de moeite getroost om het bij ons in cultuur zijnde materiaal zo goed als mogelijk zuiver op naam te brengen.

Intussen zijn onze collecties de laatste jaren nog met verschillende

Crassula corymbulosa ($\times 0,7$)

foto : Uitewaal.

fraaie nieuwe Crassulaceae verrijkt en deze zullen mettertijd ongetwijfeld verbreiding vinden. De heer Herre (Stellenbosch) was nl. zo vriendelijk om ons op ons verzoek, een aantal bekende, maar bij ons schaars geworden, en onbekende soorten te zenden; per zeepost is de zending twee maal zo goed als mislukt doordat de planten te veel waren ingedroogd, per luchtpost kwamen de planten in prima conditie aan. Aanleiding tot ons verzoek was een serie artikelen over Crassula's, door de heer Herre in het Amerikaanse tijdschrift Desert Plant Life gepubliceerd. Geleidelijk hopen wij eveneens aan de hand van een kleine artikelenserie van deze en andere Crassulaceae foto's en beschrijvingen te geven en daarbij enkele gegevens te putten uit zoëven genoemd tijdschrift.

De plant die wij hierbij afbeelden is *Crassula corymbulosa* Link et Otto. Wie ze bij ons heeft ingevoerd is onbekend, de fa. Mantel kweekt en verbreidt haar onder de onjuiste naam *Cr. elata*. Het is wel overbodig over de aantrekkelijkheid van deze soort, voornamelijk veroorzaakt door de

decoratieve, symetrische bouw. uit te weiden. H e r r e geeft een afbeelding in Desert (1949); de plant op die afbeelding wijkt in sommig opzicht van de plant op onze foto af, toch zijn beide ongetwijfeld dezelfde soort. Op de foto in Desert zijn de bladeren vrij duidelijk spiraalsgewijs geplaatst, hebben de bladeren bovendien een grijsgroene kleur en zijn ze bedekt met iets donkerder stippen. Bij onze plant zijn de bladeren minder opvallend spiraalsgewijs geplaatst, soms zijn de vier bladerrijen zelfs bijna recht boven elkaar geplaatst; bij ons - natuurlijk is dat cultuurinvloed - gaat de grijsgroene kleur min of meer verloren, zijn de bladeren bijna intens groen en vanzelfsprekend dat daardoor de stippen, die zich als enigszins verdiepte putjes vertonen, niet duidelijk tot hun recht komen. Het is de moeite waard de plant met de loupe te bekijken en te zien, hoe fraai en regelmatig de randen van de overigens gladde blaadjes gewimperd zijn.

In cultuur bezorgt deze plant ons geen enkele moeilijkheid, ze groeit, steekt en bloeit gemakkelijk. Gaat de plant met haar kruisgewijs tegenoverstaande, van onderen naar boven in grootte geleidelijk afnemende blaadjes, bloeien - gewoonlijk is zij dan 5 à 6 cm hoog - dan groeit het stammetje uit tot een lengte van wel 30 cm. Niettegenstaande het geheel steeds bebladerd blijft, gaat de aantrekkelijkheid van de jonge plant min of meer verloren. Dit wordt evenwel weer vergoed, deels door de bloeiwijze, deels door de jonge spruiten die later in de oksels der onderste bladeren verschijnen. De bloeiwijze is schijnbaar een aar, waarlangs de nauwelijks 2 mm grote, witte bloempjes staan gerangschikt in kleine bijschermpjes, die geplaatst zijn in de oksel van tegenover elkaar staande schutblaadjes. De naam wijst op de rangschikking der bloemen; corumbulus betekent tuiltje.

In haar natuurlijke staat wordt *Cr. corymbulosa* gevonden in de Zuid-oostelijke kustdistricten van de Kaapprovincie, te beginnen bij Riversdale en eindigend ongeveer nabij Uitenhage.

KORT VERSLAG VAN DE ALGEMENE VERGADERING

gehouden op 28 Juni 1952 te Leiden.

In de morgenuren van Zaterdag 28 Juni waren 25 leden van Succulenta samengekomen bij Den Burcht in Leiden om deel te nemen aan de excursie, door de afd. Leiden georganiseerd. Nadat allen welkom waren geheten door de voorzitter der afd. Leiden, vertrok men per tram naar Voorschoten, om de kwekerij van de heer K r o o n te bezichtigen. In de kassen was het zeer warm, maar de warmte kon de aanwezige leden niet weerhouden, menig plantje te kopen en hun verzameling uit te breiden.

In de namiddag, ± 2 uur, werd de Algemene Vergadering geopend door de voorzitter der vereniging, de heer B u i n g. Aanwezig waren 5 hoofdbestuursleden en 40 leden. Nadat de aanwezigen hartelijk waren verwelkomd, bracht de voorzitter hulde aan de afd. Leiden voor de prettige ontvangst en de keurige organisatie van de bijeenkomst. Spr. deelde mede dat deze middag belangrijke besluiten moeten worden genomen, door voorstellen, die aan de orde komen. De toename van het ledental heeft ons nu toe behoed voor contributieverhoging. Van een maandelijks verschijning van het tijdschrift kan nog geen sprake zijn, door de nog steeds hoge drukkosten. De conferentie op de Grasheuvel zal ook in 1953 doorgang vinden. De voorzitter deelt verder nog mede, dat Dr. B o o m verhinderd is te spreken over de Crasulaceae, doch dat deze voordracht zal worden gehouden op de Grasheuvel in 1953. Nadat spreker de hoop uitspreekt, dat na uitbreiding van het hoofdbestuur dezelfde prettige geest zal blijven voortbestaan en nadat de secretaris der afd. Leiden verzocht wordt de dank van de vergadering over te willen brengen aan zijn afdeling, gaat men over tot behandeling der agendapunten.

De notulen der vorige vergadering worden onveranderd goedgekeurd.

Voor het jaarverslag over 1951 wordt de secretaresse dank gebracht.

Daar de penningmeester bericht van verhindering heeft gezonden, leest de voorzitter het financieel verslag voor, waarbij genoteerd kan worden dat het saldo op 31 December 1951 bedroeg f 1.714,21, waarvan door nog te betalen onkosten f 603,69 moet worden afgetrokken.

De heer Groenhuyzen vraagt of het mogelijk is, het financieel verslag voortaan te plaatsen in het tijdschrift, voordat de Alg. Verg. plaatsvindt. De voorzitter antwoordt dat dit geschied kan. In dit verband verzoekt de voorzitter, de penningmeesters der afdelingen dringend zorg te willen dragen voor een tijdige afdracht der contributies.

Bij behandeling van punt 5, worden bij acclamatie de drie periodiek aftredende hoofdbestuurleden herkozen. Het zijn de heren G. J. Mol te Amsterdam, J. A. Jansen te Bennebroek en C. Smulders te Eindhoven. Een voorstel van de afd. Nijmegen wordt aangehouden tot de behandeling van punt 10.

De begroting voor het jaar 1952, opgemaakt door de penningmeester, wordt nu door de voorzitter voorgelezen. De heer Groenhuyzen meent, dat het nu vaststellen der begroting weinig praktisch nut heeft. Hij zou deze begroting geplaatst willen zien in het orgaan bij de aanvang van elk nieuw jaar. De voorzitter en de vergadering kunnen met deze wens accoord gaan.

Ter sprake komt bij de behandeling van dit punt de uitgave van het boekje „Cactussen en Vetplanten”. De heer Verbeek Wolthuys vraagt op welke vergadering de uitgave van dit boekwerkje is goedgekeurd. De voorzitter antwoordt dat het volledige hoofdbestuur heeft besloten in het belang der vereniging, tot de uitgave over te gaan. De heer Die mel vindt dat het hoofdbestuur de vereniging een grote dienst heeft bewezen met de uitgave van dit boekje.

Overgegaan wordt nu tot punt 7. De contributie 1953 blijft op f 5.00 gehandhaafd. Voor het nazien der rekeningen en verantwoordingen worden benoemd de heren J. B. Jansen en J. M. A. van Maarschalk erwaart uit Amsterdam. Beide heren aanvaarden de benoeming.

Men gaat nu over tot behandeling van punt 9, vaststelling plaats der in 't volgend jaar te houden Algem. Vergadering. Door de afd. Nijmegen is een voorstel ingediend in 1953 het congres te Utrecht te doen plaats vinden vanwege de centrale ligging van deze stad. Na enige discussie wordt op voorstel van de heer Brouwer Rotterdam aangewezen, zijnde tevens een tegemoetkoming aan de Belgische leden. Daar geen vertegenwoordiger van de afd. Rotterdam aanwezig is, wordt aan de secretaresse verzocht dit verzoek aan de betrokken afdeling door te geven.

Thans volgt nog een verslag van Mej. v. d. Thoor n over het financieel beheer van het Clichéfond s. (Zie elders in dit nummer). In 1951 konden 158 aanvragen voor zaden worden behandeld, in 1952 was dit aantal gestegen tot 250 aanvragen. Mej. v. d. Thoor n deed een beroep op alle leden, zaden beschikbaar te willen stellen voor het Clichéfond s. Zelfs kleine hoeveelheden zijn welkom. Voor het beheer van het fond s en de verzending van de zaden wordt Mej. v. d. Thoor n door de voorzitter hartelijk dank gezegd.

Nu komen als punt 10 de belangrijke voorstellen aan de orde. Na een korte inleiding worden bij acclamatie alle voorstellen aangenomen. De voorzitter deelt mede, dat nu de Nederlands-Belgische vereniging van liefhebbers van Cactussen en Vetplanten, Succulenta tot stand is gekomen en dat de Belgische vereniging te Antwerpen thans als 14de afdeling is toegetreden. Elke afdeling kan nu vertegenwoordigd worden in het hoofdbestuur en de voorzitter verzoekt die afdelingen, die nog niet in het hoofdbestuur zijn vertegenwoordigd, ten spoedigste een lid voor dit bestuur aan te wijzen. Door de aanvaarding van de voorstellen kan de afdeling Nijmegen haar voorstel laten vervallen en doet mededeling van de benoeming van de heer Verheyen tot lid van het hoofdbestuur.

De heer Groenhuyzen is bevreesd dat het hoofdbestuur te groot is geworden. De voorzitter legt uit, dat reeds vele afdelingen vertegenwoordigd zijn in het hoofdbestuur, zoals Amsterdam, Den Haag, Amersfoort, Haarlem, Eindhoven, Zaandam en Zwolle. Voorts deelt spreker mede, dat reis- en verblijfkosten voor eigen rekening moeten blijven.

Bij behandeling van de rondvraag komen sprekerslijst, bandjes en folders nog ter sprake.

Verder niets meer aan de orde zijnde, wordt de vergadering door de voorzitter gesloten met dank aan de leden voor hun aanwezigheid. Secretaresse.

LITERATUUR :

Een van de beste publicaties is „Sukkulentenkunde”, Jahrbücher der Schweizerische Kakteen-Gesellschaft (herausgegeben von H. Krainz), waarvan onlangs nr. IV is verschenen. Aan de zeer gevarieerde inhoud verleenden vele bekende auteurs hun medewerking; het zou ons te ver voeren wanneer we daarvan hier iets zouden weergeven, want alle bijdragen zijn hoogst belangrijk en leerzaam. „Sukkulentenkunde” is onmisbaar en van blijvende waarde voor alle lief-

hebbers, wie het met hun liefhebberij ernst is.

„Kakteen und andere Sukkulanten” (Verlag Deutsche Gärtnerbörse, Aachen) is een oud werkje van H. Markgraf opnieuw bewerkt door H. Jacobsen. De strekking en de inhoud van dit boekje zijn ongeveer dezelfde als van „Cactussen en Vetplanten”, uitgegeven door Succulenta. Het ruim 90 pagina's tellende boekje is goed geïllustreerd; ondanks de minder goede papiersoort komen de foto's tamelijk goed tot hun recht.

Doodt het gevaar

voor Uw planten, bloemen,
appels, peren, pruimen, enz.
door

DUBBELWERKEND
POLIFLOR-ZOM

POLIFLOR-ZOM verdelgt door de dubbele werking in één bespuiting niet alléén schadelijke INSECTEN, zoals bladluizen (ook de zwarte luis in bonen, bieten, chrysanten, dahlia's, enz.) wolluis, bloedluis, dopluis (in palmen), rupsen enz., maar TEGELIJK ZWAMMEN, zoals roest bij chrysanten), meeldauw (het wit in rozen, kruisbessen) enz. Na de bespuiting zijn bloemen en planten fris en groeien weer krachtig door. Indien niet verkrijgbaar bij Uw leverancier proefzending na ontvangst f 0,85 en f 0,15 porto. Giro 339468.

EN VOOR EEN GOEDE KUNSTMEST VOOR KAMERPLANTEN

KUNSTMEST
PLANTA

Vlug en geheel oplosbaar

„GECO”, VENLO — Telefoon 2213 (2 lijnen)

flacon à 50 gram 35 cts.

flacon à 100 gram 55 cts.

CLICHÉFONDS 1950—'51

INKOMSTEN

Saldo 1949—50	f 563,28
Extra bijdrage S. B. Z. te H.	f 1,50
” ” G. J. v. E. te R.	f 1,50
” ” P. H. L. te G.	f 3,—
” ” Mevr. v. M. te A.	f 10,—
Nieuwjaarswensen	f 8,—
Verkoop boeken, planten etc. Grasheuvel	f 36,20
Idem te Utrecht	f 29,50
Zaadverkoop	f 522,40
Plantenverkoop	f 85,50

f 1260,88

Gezien en accoord bevonden.
Voorburg, 15-7-52.

(w.g.) NOTEBOOM.

UITGAVEN.

Cliché's	f 476,56
Propaganda advertentie Kring 's-Gravenhage	f 26,—
Foto's	f 6,65
Stempel Succulenta en insigne Dr. G.	f 6,28
Projectie v. d. Peppel, Grasheuvel	f 20,50
Plantengeschenk aan Grasheuvel	f 6,80
Boeken voor bibliotheek Succulenta	f 74,05
Boeken en tijdschriften in ruil voor zaad	f 55,05
Planten voor nieuwe leden	f 20,05
Inkoop planten	f 77,60
Porti	f 24,15
Saldo	f 467,19

f 1260,88

Apeldoorn, 23-6-'52.

J. J. E. v. d. THOORN.

import
export

Cactussen en andere Succulenten

telefoon 332556
postrekening 172446

F. Jansen   Leyweg 24
's-Gravenhage

Succulenten

J. KROON
Cactuswaker

Kwekerij: Veurseweg 64-66 — Postadres: Donklaan 17, Voorschoten.

CACTUSSEN en VETPLANTEN

Hoe ze met succes te kweken

door A. J. A. UITEWAAL

Uitgave: SUCCULENTA.

Gedrukt op fraai kunstdruppapier. Op bijna elke pagina een afbeelding.

Prijs voor leden van Succulenta f 5.—. Bestellingen en betalingen te richten aan Mevr. J. Grullemans-van Berghem, Hereweg 19, Lisse, postgiro 551220.

Belgische leden kunnen het bedrag, frs 75.—, voldoen t. n. van Penningmeester Pereskia, de heer Gerard Cornelis, Thonetlaan 131, Antwerpen. Postrek. 2821.96

Bestuursmededelingen

MET VACANTIE!

Daar de Secretaresse van 13 September—11 October met vacantie in het buitenland verblijft, zal in die tijd binnengekomen correspondentie eerst na 11 October kunnen beantwoord worden. Voor opgave van nieuwe leden kan men zich wenden tot Mej. J. J. E. van den Thoon, Elburgerweg 57, Apeldoorn.

CLICHÉFONDS.

Onze Cactuswereld d.w.z. de cactuswereld in Nederland en de laatste tijd ook in België zou veel kleiner zijn als het Clichéfonds niet bestond.

Hoeveel zaadjes zou het Clichéfonds in de loop der jaren hebben verspreid? Niet ieder zaadje is een plant geworden; tot troost diene, dat in de natuur in de „echte” succulentenwereld ook niet alle zaadjes planten worden, daar ziet men eenzaam in de woestijn een grote cactus, die overvloedig kiemkrachtig zaad voortbrengt, daar ziet men in de Karroo Lithops met zaadoosjes, die duizenden zaadjes bevatten en... geen enkele jonge cactus of geen enkel Lithopszaailingetje is in de nabijheid te vinden.

Een tweede vraag is, voor hoeveel cliché's heeft het Clichéfonds in de loop der jaren gezorgd? Het zou te veel tijd kosten om ze te tellen, vast staat echter, dat zonder de bijdragen van het Clichéfonds — dat de laatste tijd alle cliché's betaalt — het aantal afbeeldingen in Succulenta zeer klein zou moeten zijn.

Ieder die prijs stelt op veel mooie foto's in ons orgaan, late het zaad van zijn planten niet verloren gaan, doch sture het aan:

Mej. J. J. E. VAN DEN THOON
Elburgerweg 57 — Apeldoorn.

VERKLARING.

Ondergetekenden verklaren de rekening en verantwoording van de Penningmeester van Succulenta over het jaar 1951 met de daarbij overgelegde beschei-

den te hebben gecontroleerd en in orde te hebben bevonden. w.g. J. M. A. van Maarschalkerwaart en J. B. Jansen.

RUIL- EN VERKOOP

Overcompleet, te koop een cactusbak glas in lood met zinken onderbak, in prima staat. 43 x 36 x 41. Arnold Gemen, Stationstraat 14 Boxtel (N.-Br.) Tel. 296 K 4106.

Gevraagd Succulenta jaarg. 1919 t/m 1929, 1932, 1937 t/m stopzetting wegens de bezetting, gebonden of in losse afleveringen. Uitsluitend nette exemplaren. F. F. Venema, p/a N.V. Electro Import; Postbus 109/Dkt. Djakarta, Indonesia.

NIEUWE LEDEN:

- J. M. C. M. Jansen, Graafseweg 362, Nijmegen.
- P. Boogerd, Noordsingel 14, Rotterdam.
- T. van Kerkhoven, Hendr. Croesinckstr. 2c., Rotterdam-Z.
- A. Spaan, Pleretstraat 41, Rotterdam.
- J. J. Spronsen, van Zuylen van Nijveltstraat 281, Wassenaar.
- A. Vos, van Zuylen van Nijveltstraat 364, Wassenaar.
- A. A. J. Derksen, Thorbeckestraat 1, Arnhem.
- P. Bust, Frederiklaan 58, Eindhoven.
- A. van Stratum, Nieuwedijk 21, Geldrop.
- J. van Gent, Hendrik Druckerstraat 1, Eindhoven.
- Mevr. Farsch, Coevorderstraat 21, Hoogeveen.
- Mevr. H. Sieders—Kaptein, Gr. Kerkstraat 114, Hoogeveen.
- Ir. N. Stenvers, H. A. P. M. Kisaran, Negara Sumatra, Timur, Indonesia.
- Prof. Dr. J. H. Schuurmans-Stekhoven, Willem Barentzstraat 31A, Utrecht.
- J. J. Wevers, Laan van Heldenburg 42, Voorburg Z.H.
- W. J. A. Wilhelm Sr., Koperweg 32, Apeldoorn.
- A. N. Govers N.V., Jan Hendrikstraat 3a, Den Haag.

Flinke sortering

Import - Export

Cactussen en andere Vetplanten

bij W. J. van Kempen

Driehuizerweg 327, Brakkestein, Nijmegen, Tel. 23377, Giro 547230